ማኅበራዊ ጥናት መድረክ
Forum for Social Studies

የፖሊሲ ፍሬ ሃሳቦች

ቁጥር 2.

- የማኅበራዊ ጥናት መድረክ በአገሪቱ የልማት ችግሮች ዙሪያ ፖሊሲ-ነክ ምርምሮችን የሚያደርግ ለትርፍ ያልተቋቋመና መንግስታዊ ያልሆነ አገር በቀል ድርጅት ነው፡፡
- የምርምር ውጤቶቹን ለፖሊሲ አውጪዎችና ጉዳዩ ለሚመለከታቸው አካላት እንዲደርሱ ያደርጋል፤ ሕዝባዊ ውይይቶችን ያዘጋጃል፤ የተለያዩ የህብረተሰብ ክፍሎችን ጋብዞ ያወያያል፡፡
- በኤፍ ኤም 97.1 ሰኞና አርብ ከቀኑ 6:40 እስከ 7:00 ሰዓት እንዲሁም ረቡዕ ምሽት ከ1:40 እስከ 2:00 ሰዓት ‹ደወል› የተሰኘ የሬዲዮ ፕሮግራም ያዘጋጃል፡፡
- በድረ-ገጹ www.fssethiopia.org.et በልማት ዙሪያ ውይይቶችን እያካሄደ ይገኛል፡፡ በአሁኑ ወቅት ለመወያያ የቀረበው ርዕስ *የምግብ ዋስትናን በኢትዮጵያ ማረጋገጥ ይቻላል?* የሚል ነው፡፡
- በርዕሱ ዙሪያ ሃሳብ መሰንዘር የምትፈልጉ በኢሜይል አድራሻችን debate@fssethiopia.org.et ላኩልን፡፡

ከሠል ማክሠል፤ ድህነትና የአካባቢ ቁርኝት

1. መግቢያ

የኢትዮጵያ አካባቢያዊ ተፈጥሮ ሐብት በአስከፊና አስደንጋጭ ገጽታ ላይ ይገኛል፡፡ ሐገሪቱ በየአመቱ ከ80 እስከ 200 ሺህ ሄክታር ደን የሚወድምባትና ወደ 2 ቢሊዮን ቶን ለም አፈር የሚከላባት ስትሆን፤ በተጻራሪው ደግሞ የሕዝብ ብዛቷ በከፍተኛ ፍጥነት የሚያድግባት እና ወደ 85% ህዝቧ ከዚሁ በፍጥነት እየነጠፈ ከሚገኘው መሬትና ተፈጥሮ ሐብቷ ጋር በቀጥታ የተጎዳኘ ነው፡፡ አሳሳቢው ነገር ወደ ግማሽ የሚሆነው ሕዝቧ ከድህነት ወለል በታች መገኘቱ እና ሐገሪቱ ለተደጋጋሚ ድርቅና ረሃብ መጋለጧ ብቻ ሳይሆን አፈጣኝ መፍትሔ ሳይደረግ ከቀረ በቀጣዮቹ አመታት ሊከሰት የሚችለውን ከፍተኛ ቀውስ በመስጋት ነው፡፡ የአካባቢ መመናመኑ የተከሰተው በእርሻ መሬት መስፋፋትና የአያያዝ ግድፈት ብቻ ሳይሆን ለማገዶ ሲባል በሚወድመው ደን እና በእርሻ መሬት መጎዳት ጭምር ነው፡፡

ምንም እንኳ በአለም ካሉ ሐገራት ካለው የኃይል ፍጆታ መጠን ስትነፃፀር ኢትዮጵያ በእጅግ ዝቅተኛ ደረጃ ላይ ብትገኝም ሐገሪቱ ከፍተኛ እምቅ በሆኑ በውሃ፤ በፀሃይ፤ በንፋስ፤ በመሬት እንፋሎት፤ በተፈጥሮ ጋዝ እና በድንጋይ ከሰል ኃይል የካበተች ናት፡፡ ነገር ግን በአሁኑ ወቅት በሐገሪቱ ያለው የቤት ውስጥ ኃይል ፍጆታ ወደ 90% ገደማ የሚመነጨው አሳቂ ከሆኑት የማገዶ እንጨት፤ ከሠልና እና ኩበት ነው፡፡

የቤት ውስጥ ኃይል ፍጆታ በአላቂ የተፈጥሮ ሐብት ላይ በእጅጉ ጥገኛ መሆኑ አሁን እያደገ ካለው የህዝብ ብዛትና ተያያዥ የኃይል ፍላጎት ጋር ተዳምሮ የተቀረውን የተመናመነ የደን ሐብታችን በፍጥነት እንዲወድም ጥርጊያ መንገድ ይከፍታል፡፡ ኩበት በከፍተኛ ደረጃ ለማገዶነት እየዋለ በመምጣቱ በባህላዊ መንገድ ለእርሻ መሬት ማልሚያነት ይውል የነበረው ግልጋሎት ይቋረጥና የእርሻ ምርታማነት ማሽቆልቆል ይከሰታል፡፡

አማራጭ የኃይል ምንጭ በሌለበት ሁኔታ ደግሞ ይህ አይነቱ ክስተት ወደከፋ "የኃይል ምንጭ ድህነት" ስለሚያመራ ማናቸውም የድህነት ቅነሳ እንቅስቃሴዎች የታለመላቸውን ውጤት እንዳያገኙና ሂደቱም አዝጋሚ እንዲሆን ያደርገዋል፡፡

ይህም የሚሆነው ደሃው ህብረተሰብ አብዛኛው ገቢውን ለማገዶ እንዲያውል ስለሚገደድና ምርታማነቱን ሊያሻሽልበት የሚችልበት አቅም ስለሚያጥረው ነው፡፡

በኢትዮጵያ ያለው የድህነት ቅነሳ እንቅስቃሴ ያተኮረው ከከተማው ይልቅ በገጠሩ ነው፡፡ በገጠሩም ቢሆን ለእርሻ፤ ጤና፤ ትምህርት፤ እና ገጠር መንገድ ከተሰጠው ትኩረት አንፃር ለኃይል ምንጭ የተሰጠው ትኩረት በጣም አነስተኛ ነው፡፡ በከተሞች ከታየው ጥቂት እንቅስቃሴ ውስጥ የተሻለ ትኩረት ያገኙት ትልልቆቹ እንጂ ለገጠር መሰረተ ልማት ሞተር የሆኑት ትንንሾቹ ከተሞች አይደሉም፡፡

በኃይል ምንጭነት ሣቢያ በሚከሰተው የአካባቢ መራቆት ደሆች የበለጠ ተጠቂዎች ናቸው፡፡ ከሌሎች ሐገራት ከተገኙ ጥናቶች ለመረዳት እንደሚቻለው ደሆች ዝቅተኛ የኃይል ብቃት ባለው አይነትና ማብሰያ ስለሚጠቀሙ ከሃብታሞቹ ይልቅ ከፍተኛ ኃይል ያባክናሉ፡፡

ይህም የሚሆነው ዝቅተኛ የኃይል አማራጮች በአያሌው ለብክነት የተጋለጡ ስለሆነ ነው፡፡ ይህ ብክነት ደግሞ ብዙ የቤተሰብ አባላት እንዳሏቸው በሚታወቁት ደሃ ቤተሰቦች አንፃር ሲታይ ችግሩ የከፋ ይሆናል፡፡

በኢትዮጵያ የከተማ ኗሪው ከአጠቃላዩ ህዝብ 15% ብቻ ሲሆን ከዚህ ከተሜም የኤሌክትሪክ ኃይል ተጠቃሚው 12% ብቻ ነው፡፡

በከሠል ማክሠል፤ በድህነትና፤ በአካባቢ መራቆት መሃል የተወሳሰበውንና ሥር

የሰደደውን ቁርኝት ለመመርመር ከሠል በማክሠል ታዋቂ ከሆኑትና በስምጥ ሸለቆ ከሚገኙት ትንንሽ ከተሞች መሃል በመቂ፣ በአለምጤና እና በአጎራባቾቻቸው ገጠር ቀበሌዎች በቅርቡ ጥናት ተካሂዶ ነበር። አካባቢው ከአዲስ አበባ በስተደቡብ 130 ኪ.ሜ. ርቀት በአዋሳ መንገድ ላይ ሲገኝ የጥናቱ ፍሬ ኃሳብና የፖሊሲ አንድምታ እንደሚከተለው ባጭሩ ቀርቧል።

2. ከሠል ማክሠል፣ ድህነትና የአካባቢ ቁርኝት

በመቂና አለምጤና ከተሞች አካባቢ ከሠል ማክሠል የተጀመረው በንጉሱ ዘመነ መንግስት ወደ 1950ዎቹ አጋማሽ ባለውለታዎች (ከሠል አምራቾች) ተብለው በሚታወቁና ቀድሞ ሳበረከቱት አስተዋጽኦ በዳረጎትነት የአካባቢውን መሬት እንዲያለሙ በተደረጉ ግለሰቦች ነው።

በጊዜ ሂደት ሕዝቡ ሲበረክት ደኑ ደግሞ በከፍተኛ ፍጥነት እየተሟጠጠ ሄዷል። ይህም የሆነው በአካባቢው ሕዝብ የከሠል ፍጆታ ሣቢያ ብቻ ሣይሆን በሌሎች ሩቅ ከተሞች እያደገ በመጣው ፍላጎትም ጭምር ነው።

ምስል 1. ግራር ከሠልን ለማክሠል ተመራጭ ዛፍ በመሆኑ በከፍተኛ ደረጃ ተመናመኖ በአሁኑ ወቅት በእርሻ ማሳ እና በግቢ ውስጥ ብቻ በጥቂቱ ይገኛል።

አካባቢው በአውራ ጎዳና ዳርቻ ስላለ እና ማናቸውም ተሽከርካሪ ደግሞ ቢያንስ አንድ ጆንያ ከሠል መጫን ስለሚፈቀድለት ፍላጎቱ እያደገ የሚሄድ ነው። በዚህም ሣቢያ የከሠል አቅርቦቱ ከአካባቢው እየተሟጠጠ ሄዶ በአሁኑ ወቅት ከሩቅ አጎራባች ገጠር ቀበሌዎች ሁሉ እየተመረተ ወደነዚህ ከተሞች በስውርም ሆነ በግልጽ ይገባል።

ምስል 2፡ የተጎሳቆለ ምድር፡- የአካባቢወ አፈር ከፍተኛ የመሸርሸር ተጋላጭነት ስላለው ደኑ በተመነጠረ ባጭር ጊዜ ከጥቅም ውጭ ይሆናል።

በአካባቢው የከሠል ማክሰል ሂደትን በጊዜ ሂደት የሚኖረውን ክስተት ለመገንዘብ ሥዕል 1 ን መመልከት ይቻላል። በባለፉት አራት አስርት አመታት በአካባቢው የማክሰል መጠን እየቀነሰ መጥቷል። ይህም የሆነው ባንድ በኩል የገበሬው ግንዛቤ እያደገ በመምጣቱ ሲሆን በሌላ ጎኑ ደግሞ የደን ሐብቱ በመመናመኑ ነው።

ነገር ግን ጊዜ እየጠበቀ በሚከሰተው ድርቅ ሣቢያ የከሠል ምርት የሚንርባቸው አሳሳቢ ወቅቶች አሉ።

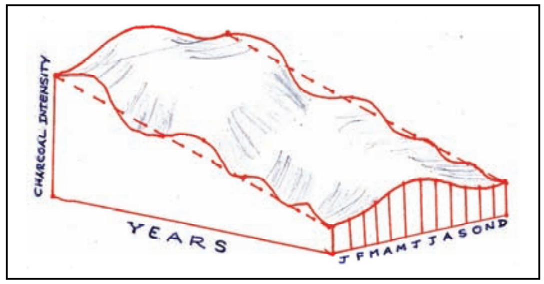

ስእል 1፡ በጊዜ ሂደት በሚከሰት የተፈጥሮ ደን መመናመንና የግንዛቤ መዳበር፣ በአመታዊና ወርሃዊ ምግብ እጥረት ክስተት፣ እና በከሠል ማክሰል መጠን መሃል ያለውን ቁርኝት የሚያሳይ የሶስትዮሽ ጉድኝት ሞዴል።

በሌላ ጎኑ ደግሞ በእያንዳንዱ አመት ወቅትን የጠበቀ የከሠል ማክሰል መበራከት ይኖራል። ይሄውም በአመዛኙ በክረምት ወራት ሲሆን የሚከሰትበትም ምክንያት ገበሬው በጥቅምትና ህዳር ወራት የሰበሰበውን ምርት በቀጣዮቹ ወራት ሲመገባቸው ቆይቶ ክምችቱ እየሳሳ ይሄድና በሰኔ እና ሐምሌ ወራት ደግሞ ለከፍተኛ ምግብ እጥረት ስለሚጋለጥ ነው። ወቅቱ የዘር መዝሪያ በመሆኑ ችግሩ ፋታ አይሰጥም። ሌላ አማራጭ የገቢ ምንጭ ስለማይኖረውም ምንም እንኳ ገበሬው በቂ ግንዛቤ ቢኖረውም ችግሩን ለማስታገስ ሲል ከሠል ለማክሠል ይገደዳል። ይህ የክረምት ወቅት ደግሞ የአብዛኛው ከተሜ ከሠል ፍላጎት የሚንርበት ጊዜ ስለሆነ በርካታ የአካባቢውና የሩቅ ነጋዴዎች ወደ ገጠር በመሄድ ገበሬውን ከፍ ባለ በገንዘብ የሚያንገቡበት ወቅት ነው።

ምስል 3፡ የቆቃ ሐይቅ፡- በአካባቢው መራቆት ሣቢያ በጥናቱ አካባቢ

ያሉ ሐይቆች በከፍተኛ ደረጃ እየሸሹ እና እርሻውም የተለቀቀውን ስፍራ እየተረከበው ነው።

ከጊዜ ወደ ጊዜ በሚባባስ የአካባቢ መራቆት ሣቢያ

በጥናቱ የተካተቱት ገበሬዎች የሚከተሉትን ተያያዥ ችግሮች ለመገንዘብ ችለዋል፡-

- *የዝናብ መጠን እየቀነሰ፣ ስርጭቱ እየተዛባ እና የአየሩ ሙቀት እየጨመረ ሔዷል፤*
- *የአፈር መሸርሸር ሂደት ተፋጥኗል፤*
- *የዝዋይና የቆቃ ሐይቆች በደለልና ውሃ ብክለት ተጎድተዋል፤*
- *አካባቢው ቀድሞ ይታወቅበት የነበረው የከብት ሐብት ልማት እየተዳከመ መጥቷል፤*
- *ድርቅ በአጭር አመታት ርቀት መከሰት ጀምሯል፤*
- *በተፈጥሮ ሐብት ሽሚያ ሣቢያ በገጠር ቀበሌዎች መሃል የነበረው ግጭት ተካሯል፤*
- *ቀድሞ ቀላል ተደርጎ ይወሰድ የነበረው ወባ አሁን ቁጥር አንድ ገዳይ በሽታ ሆኗል፤*
- *አብዛኛው ገበሬ በመጪው የአካባቢ ደህንነት ጉዳይ ጨለምተኛ አመለካከት ይዟል።*

3. በከሠል መገልገል፣ ድህነት እና የአካባቢ ቁርኘት

ለናሙና በተመረጡት ሁለት ከተሞች የህዝቡ ቁጥር በከፍተኛ ፍጥነት እያደገ ነው። ይህም የሆነው በተፈጥሯዊ የህዝብ እድገት እና ከሌላ ስፍራ ተሰደው በሚመጡ ሰዎች ድምር ውጤት ነው።

አብዛኛው የከተሞቹ ሕዝብ በድህነት አዘቅት የሚኖር በመሆኑ በብዙዎች ዘንድ "የድሆች ከተሞች" በመባል ይታወቃሉ።

ከተለያዩ ገጠር ቀበሌዎች የተመረቱት ከሠሎች ወደ ከተሞቹ ሲገቡ ሁሉም ለፍጆታ አይውሉም። አብዛኛው ምርት በታላላቅ ነጋዴዎች ይሰበሰብና በተለያየ መንገድ ወደ ትልልቅ ከተሞች በህገ ወጥ መንገድ ይሰራጫል። ከተሞቹም እንደ ከሠል ማጠራቀሚያ እና ማሰራጫ ሆነው ያገለግላሉ።

ከተማው ህዝብም ከጊዜ ወደ ጊዜ በሚከሰተው የከሠል ዋጋ መናር ምክንያት ፍጆታው እንደቀድሞው አይደለም። እንዲያውም ዝቃጭ የኃይል ምንጭ ወደሚባሉት የኃይል ዐይነቶች (ለምሳሌ ወደ ኩበት) እየወረደ ነው።

ቢሆንም ቅሉ በርካታ የመንገድ ዳር እና የጉልት ምግብ አብሣይና አቅራቢዎች በእጅጉ ከሠልን ይጠቀማሉ። በከተማው ቀድሞ ጥቂት የነበሩ ከሠል ነጋዴዎች በአብዛኛው ከፍ ባለ መጠን ይሸጡ የነበሩት በአሁኑ ወቅት በርካታ በሆኑ ደሃ ቸርቻሪዎች ተተክተው ሽያጩም እንደ ቃሪያና ድንች በመደብ ላይ ሆኖ አያያዙም በትናንሽ ፌስታል ሆኗል።

በሁለቱም ከተሞች የኤሌክትሪክ አቅርቦት አለ። ቢሆንም ቅሉ ወደ 50 000 የሚገመተው የሁለቱ ከተሞች ሕዝብ በሙሉ የአገልግሎቱ ቀጥታ ተጠቃሚ አይደለም። በርካታ ኗሪዎች ኤሌክትሪክ በግላቸው ለማስገባት አቅማቸው ስለማይፈቅድ ከሌሎች ቀጥታ ተጠቃሚዎች በተዘዋዋሪ ለመጥለፍ ይገደዳሉ።

ምስል 4፡ ለትልልቅ ከተሞች የተዘጋጀ የከሠል አቅርቦት፣ በአካባቢው

የሚያልፍ ማናቸውም መኪና አንድ ጆንያ ይዞ እንዲጓዝ ስለሚፈቀድ ዘወትር ገበያው አለ።

ምንም እንኳ በሐገሪቱ ያለው የኤሌክትሪክ ታሪፍ ዝቅተኛ የአገልግሎቱን ተጠቃሚዎች ለመደጎም የታለመና ከፍተኛ ተጠቃሚዎችን ደግሞ ከፍ ባለ ታሪፍ የሚያስከፍል ስርአት ቢሆንም አብዛኛው ኗሪ እስከ 200 ሜትር በሚዘረጋ ገመድ እርስ በርስ ተገናኝቶ በጋራ ፍጆታ ይጠቀማል። በዚህም ሣቢያ አጠቃላይ ፍጆታው ከፍ ስለሚል የአከፋፈል ስርአቱ በከፍተኛው የታሪፍ ቀመር ይሆናል። በውጤቱም ደሆች በለጠ ተጎጂ ይሆናሉ። በከተሞቹ ያለው የኤሌክትሪክ አቅርቦትም በአብዛኛው ለመብራት ብርሃን ግልጋሎት ብቻ መዋሉ አንዱ አስረጅ ነው።

በጥናቱ እንደተረጋገጠው አብዛኛው የከተሞቹ ኗሪ የኢኮኖሚ አቅሙ ቢጎለብትለት ወይንም የኤሌክትሪክ ታሪፉ ተመጣጣኝ ቢሆንለት ምግቡን ለማብሰል በኩበት፣ በማገዶ እንጨት እና በከሠል ከመጠቀም ይልቅ ወደ ኤሌክትሪክ ተጠቃሚነት እንደሚሸጋገር ያምናል።

ከዚህ ዳሠሣ የሚኖረው አንድምታ በተለያዩ የኢኮኖሚ ማሻሻያዎች በመታገዝ የከተሜውን የኑሮ ደረጃ ማሳደግ ወይንም ታሪፉን ደሃ-ተኮር በማድረግ አሁን በከፍተኛ ደረጃ እየተመናመነ ያለውን የደን፣ የአፈርና የውሃ ሃብታችንን ከአደጋ ለመታደግ ይቻላል።

እንደገጠር ኗሪዎች ሁሉ በከተማ ያሉ ኗሪዎችም በከሠል ማክሠል ሳቢያ የአካባቢው ተፈጥሮ ሐብት እየተመናመነ መሄዱንና የአየር ፀባዩም ከጊዜ ወደ ጊዜ እየተቀየረ መሆኑን ይመሰክራሉ።

እያደገ የመጣውን የምግብ እጥረትን፣ የሐይቆቹን መሸሽ፣ የበረሃማነት መስፋፋትን፣ ወዘተ ልቅ ከሆነው ከሠል ማክሰል ጋር ያያይዙታል።

ቢሆንም ቅሉ ከተሜዎቹ ከገጠሬዎቹ ይልቅ በአካባቢው ያለው መመናመን ወደፊት ሊያገግም ይችላል ብለው ተስፋ ያደርጋሉ። ይህም የሆነው እንደገበሬው በከፍተኛ ፍጥነት እየተመናመነ ያለውን የመሬት የመሸከም አቅም ባለመገንዘባቸው ወይንም የአካባቢ ክብካቤ ሊኖረው የሚችለውን ጠቀሜታ ከግምት በማስገባት ሊሆን ይችላል።

ምንም እንኳ ከሠል ማክሠልና ማዘዋወርን ማስቆም የአካባቢውን መራቆት ለማገገም ሊረዳ እንደሚችል ኗሪዎቹ በፅኑ ቢያምኑበትም ሌላ አማራጭ የገቢ ምንጭ ባልተዘጋጀበት ሁኔታ ደሆችን በእጅጉ እንደሚጎዳ ሁሉም የሕብረተሰብ ክፍሎች ያምናሉ፡፡

4. የፖሊሲ መወያያ ነጥቦች

- በሃገራችን ያለው ጤናማ ያልሆነ የአካባቢ፤ የእርሻ ምርታማነት፤ የቤት ውስጥ ኃይል ምንጭ እና የቤተሰብ ገቢ ቁርኝት ፖሊሲዎቻችንን እንድንፈትሽ እና በተገቢው አቅጣጫ እንድንቃኝ ያስገድደናል፡፡
- ከሠል ማክሠል በአስገዳጅ እና አጓጊ ኃይሎች መሃል የተወጠረ ክስተት ነው፡፡ ባንድ በኩል ወቅትን ጠብቆ የሚከሰት የገበሬ ቤተሰብ ምግብ እጥረት አለ፤ በሌላ በኩል ደግሞ ገበሬው ከሠል እንዲያከሥል በነጋዴዎችና በደላሎች የሚቀርብለት በርካታ ማትጊያዎች አሉ፡፡ አካባቢውን ከአስከፊ ችግር ለመታደግ ነጥረው የቀረቡትን ማነቆዎች መፍታት አስፈላጊ ነው፡፡
- የሐገሪቱ የኃይል ፖሊሲ የከተማውንም ሆነ የገጠሩን ደሃ ማማከል አለበት፡፡ ይህም የኤሌክትሪክ አቅርቦትን በማስፋፋት፤ መስመሩን ለማግኘት የሚጠየቀውን ገንዘብ በማሻሻል እና በረዥም ጊዜ ክፍያ ሊከናወን የሚችልበትን መንገድ ማመቻቸት ያሻል፡፡ ታሪፉም በድጋሚ ሊጤን ይገባዋል፡፡
- በሐገራችን ከውሃ የሚመነጨው የኤሌክትሪክ ኃይል በውጭ ምንዛሪ ለጎረቤት ሐገራት ማቅረብ ተጀምሯል፤ ለሐገሪቱም የሚያስገኘው ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታም አያጠያይቅም፡፡ ሆኖም ይህ ሐብት ለገጠር ኤሌክትሪክ ማስፋፊያ ውሎ በሐገሪቱ ያለውን ፋታ የማይሰጥ የአካባቢ መራቆት ለመታደግ የሚኖረውን አስተዋጽኦ ከውጪ ምንዛሪው ጠቀሜታ ጋር በጥልቀት ተነጻጽሮ መመርመር አለበት፤ የተለያዩ ባለሙያዎችና የጉዳዩ ባለቤቶችም በጉዳዩ መምከር ይኖርባቸዋል፡፡
- በገጠሩ ከእርሻ ስራ በተጓዳኝና በከተማው ደግሞ ከከሠል ጋር ከተሳሰረው እንቅስቃሴ ባሻገር ማይክሮ ፋይናንስን በማስፋፋት ሌሎች አማራጭ የገቢ ምንጮችን ማጎልበት ለነገ የማይባል ነው፡፡
- የከሠል ቁጥጥር ደን ከተቆረጠ በኋላ እና በአካባቢው ብቻ ያተኮረ ሳይሆን ከመቆረጡ በፊት ሆኖ እስከ አዲስ አበባ ድረስ በዘለቀ ቁጥጥር ቢታገዝ ጫናውን በእጅጉ ይቀንሳል፡፡
- በሐገሪቱ አማራጭ የሆኑ ታዳሽ የኃይል ምንጮችን ለመጠቀም የሚደረገው ጥረት ተጠናክሮ መቀጠል አለበት፡፡ ለምሳሌ በኢትዮጵያ ሰምጥ ሸለቆ ክልል 700 MWe ዕምቅ የመሬት እንፋሎት ኃይል ሲኖር በሐይቆቹ አካባቢ ብቻ ወደ 170 MWe ዕምቅ የመሬት እንፋሎት ኃይል ይኖራል ተብሎ ይገመታል፡፡
- የኃይል ቆጣቢ ምድጃዎችን መጠቀም በመቶ ሺዎች የሚቆጠር ሔክታር ደንን ከመጨፍጨፍ ለማዳን ይረዳል፡፡ ይህንን ቴክኖሎጂ በከተማውም ሆነ በገጠሩ በፋይናንስና በቴክኒክ በመታገዝ በስፋት እና በፍጥነት ለማዳረስ መጣር ያሻል፡፡
- የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ እና ኃይል ኮርፖሬሽን የምርምር አቅጣጫ ከተሜው በምግብ ማብሰያ ረገድ ዝቅተኛ የኤሌክትሪክ ኃይል አጠቃቀም ባህልን ታሳቢ በማድረግ የሌሎች አዳጊ ሐገራት (ለምሳሌ ህንድና ቻይና) ልምድን በሐገራችን ካለው ተጨባጭ ሁኔታ በማስማማት የኃይል ቆጣቢ ኤሌክትሪክ ምድጃ ቴክኖሎጂን በሐገሪቱ ማስተዋወቅና ማቅረብ ይኖርበታል፡፡
- በሐገሪቱ ያለው ደን ተከላ እንቅስቃሴ መጠናከር እንደሚገባውና ተግባሩም አፈርን ለማቀብ ብቻ ሳይሆን ለማገዶ ምንጭ ግልጋሎትም መሆን ይኖርበታል፡፡
- በመጨሻም በድርቅ ሣቢያ ለገበሬው የምግብ እርዳታ አይቀሬ ከሆነ ከላይ የተጠቀሱትን የምግብ እጥረት ጊዜ ሰሌዳን ባገናዘበ መልኩ እንጂ ገበሬው ችግሩ ጠንቶበት ደኑን ወደ ከሠል ከቀየረ በኋላ መሆን የለበትም፡፡

መስከረም 1998 ዓ.ም.

ይህ የፖሊሲ ፍሬ ሃሳብ የቀረበው ከሚከተለው ምንጭ ነው፡-

C`mhdk J`rr`gtm'1//4( RnI d @odbsr ne Bg`dpn`k DbnmnI x `mc hsr HI o`bs nm Onudqsx `mc sgd Dmuhqnml dms+ Hr t dr hm Tqa`m Onudqsx9 Sv n Rdkdbsdc O`odqr + ***ERR Rst chdr nm Onudqsx*** +Mn- 490,13

Address: Forum for Social Studies ♦ P. O. Box 25864 code 1000 ♦ Addis Ababa, Ethiopia
Telephone: 251-111 572 990/91 ♦ Fax: 251-111 572 979
E-mail: fss@ethionet.et ♦ Home page: www.fssethiopia.org.et